

Regionální muzeum v Litomyšli

zřizované Pardubickým krajem

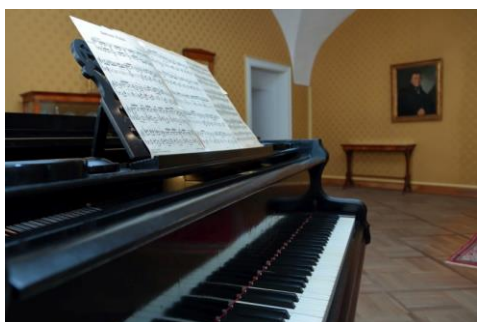
TISKOVÁ ZPRÁVA

20. únor 2023

NOVINKY

Zahájení nové turistické sezony v Portmoneu a Rodném bytě Bedřicha Smetany

25. březen 2023

Během svých výletů budete moci již od soboty 25. března navštívit nejen muzeum (otevřeno celoročně), ale také Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala. Otevřeno bude v těchto dvou objektech vždy v sobotu a neděli v 9–12 a 13–17 hod. Víkendová otevírací doba bude platit i po celý duben, od května bude otevřeno od úterý do neděle. Prohlídky mimo otevírací dobu je možné objednat pro skupiny minimálně deseti osob. Prohlídku stálé expozice Rodného bytu Bedřicha Smetany

vám opět zpřijemní interaktivní program „Muzicírování s Bedříškem“. Přímo v rodném bytě slavného skladatele si můžete zahrát na dobovém koncertním křídle. Nemusíte být profesionální hudebník, stačí, že máte rádi hudbu a hrajete na klavír.

(Hana Klimešová)

Výstava v Portmoneu

Zbyněk Hraba – Linomyšlení

25. březen – 29. říjen 2023

V Portmoneu – Museu Josefa Váchala bude v letošní sezoně k vidění výstava grafika Zbyňka Hraby z Prahy. Zbyněk Hraba (*1960) jako jeden z mála autorů zasvětil svou tvorbu výhradně linorytu. Studoval Střední průmyslovou školu grafickou v Praze (obor grafická úprava tiskovin) a následně Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze v ateliéru knižní kultury a písma prof. Milana Hegera. Řadu let pak pracoval jako výtvarný redaktor v různých nakladatelstvích a současně navrhoval logotypy i grafickou podobu knih, časopisů a výstavních katalogů.

Zbyněk Hraba – Velká fuga II

Vystavené grafiky představují všechna hlavní témata, jimž se Zbyněk Hraba věnuje – přírodu, hudbu, zátíší a portréty. Zbyněk Hraba je, stejně jako Váchal, schopen své vícebarevné linoryty tisknout z jedné jediné desky, postupně odrývané pro jednotlivé barvy. A stejně jako Josef Váchal se také Hraba rád toulá přírodou a zachycuje její náladu, hru světla a stínů, okamžik dokonalého, někdy jen vteřiny trvajícího nasvícení, či genius loci místa. Navíc používá celou řadu různých vrypů, od jednoduchých linek v jednom či několika směrech až po křížky a drobné trojúhelníčky, kterými vzniklé dílo oživuje a téměř animuje. Zvláště v zobrazené krajině pak do díla dostává až neuvěřitelně mnoho pohybu a atmosféry, jež u jiných autorů tvořících technikou linorytu postrádáme.

Vernisáž výstavy se uskuteční v pátek 24. března od 17 hodin.

(Hana Klimešová)

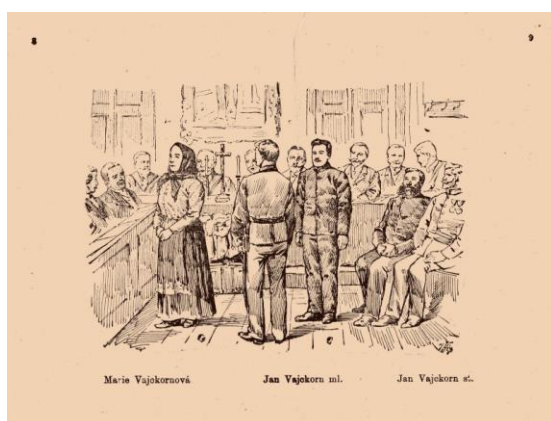
Přednáška

Mord ukrutný

Odras skutečné události v ústních, psaných a tištěných pramenech

28. březen 2023

V noci ze 4. na 5. července roku 1907 byla na silnici u Křtin spáchána čtyřnásobná vražda připomínající loupežnické přepadení ze starších dob. Tento násilný čin a následující soudní proces s obžalovanými, mezi kterými byla i žena, vzbudil v obyvatelstvu celého kraje nemalý rozruch.

Podrobně vylíčený zločin, ve kterém sehrály svou roli nenávist, alkohol i značný obnos peněz, byl pak několikrát vydán jako kramářský tisk. Zajímá vás, nakolik byl příběh skutečným a co je literární fikce?

Přednáška PhDr. Jany Polákové, Ph. D. z Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně proběhne v úterý 28. března od 17 hodin.

(Miluše Vopařilová)

Program pro školy, školky, školní družiny

Veselé jarní tvoření

28. – 30. březen 2023

Jaro je pro mnohé nejkrásnějším obdobím roku. Příroda se probouzí do nového života a lidé si slavením velikonočních svátků připomínají památku umučení a zmrtvýchvstání Ježíše Krista. Velikonoční zvyky i křesťanské tradice bychom rádi přiblížili žákům na našich dílnách. Jejich součástí tak bude povídání o jaru, čtení známých i méně známých velikonočních koled a říkanek, řemeslné a výtvarné tvoření.

Délka programu: max. 90 minut

Cílová skupina: MŠ, 1.–5. třída ZŠ, školní družiny

Termíny dílen: v časech 8.00, 10.00, 13.00 nebo dle domluvy (např. hodiny výtvarné výchovy)

Vstupné: MŠ 20 Kč; žáci škol s předplacenou permanentkou 30 Kč; žáci škol bez předplacené permanentky 40 Kč; učitelé zdarma; v ceně programu je zahrnut materiál na tvoření a lektor

Provázanost s RVP: Člověk a jeho svět – Místo, kde žijeme; Lidé kolem nás a Lidé a čas; Člověk a společnost; Umění a kultura – Výtvarná výchova; Člověk a svět práce; Doplnující vzdělávací obory

Klíčové kompetence RVP: Kompetence k učení; Kompetence k řešení problémů; Kompetence komunikativní; Kompetence sociální a personální; Kompetence občanské; Kompetence pracovní

Na program je potřeba se objednat cca 14 dnů předem na kmoskova@rml.cz, info@rml.cz a u průvodců na čísle 461 615 287.

(Renata Kmošková)

Program pro širokou veřejnost

Velikonoce v muzeu

Vynášení Morany – Smrt jsme vám vynesli, nový líto přinesli...

sobota 1. dubna 2023, 14–16 hodin

Zveme Vás na již tradiční vynášení Morany, Smrtholky či Smrtonošky z města. Přijďte se rozloučit se zimou a společně s námi Moranu vynést z města a poslat po vodě pryč. Zpět si poté přineseme nové líto či létěčko s příslibem všeho dobrého po celý příští rok.

14.00 – hudební pásmo představující lidové zvyky v podání folklorního souboru **Heblata ve spolupráci s tanečním oddělením při ZUŠ B. Smetany v Litomyšli**. V případě hezkého počasí program proběhne před vstupem do muzea, jinak v přednáškovém sále muzea.

Těšíme se na vás. Změna programu vyhrazena!

(Renata Kmošková)

Otevírací doba o velikonočních svátcích

Velký pátek, Bílá sobota, Velikonoční neděle, Velikonoční pondělí (7. – 10. duben 2023):

Hlavní budova 9–17 hod.

Rodný byt Bedřicha Smetany 9–12 a 13–17 hod.

Portmoneum 9–12 a 13–17 hod.

(Renata Kmošková)

Regionální muzeum v Litomyšli vyhlašuje výběrové řízení na nájemce a provozovatele kavárny v budově muzea (Jiráskova 9, Litomyšl)

Termín podání nabídek je do **13. března 2023 do 10 hodin**. Nejnižší možné nájemné činí 7000 Kč měsíčně + energie. Předpokládaný termín otevření kavárny s novým provozovatelem je duben 2023. Výzvu k podání nabídek a další informace naleznete na www.rml.cz.

(René Klimeš)

Výstava

Lidé odvedle

Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem

10. leden – 19. březen 2023

Interaktivní výstava Lidé odvedle návštěvníkům unikátním způsobem přibližuje každodenní život hendikepovaných. Je otevřena široké veřejnosti se zaměřením na žáky základních a středních škol. Právě proto je zde život lidí s postižením prezentován interaktivní formou: návštěvníci o něm nejsou pouze „informováni“, ale mají možnost si jeho úskalí vyzkoušet na vlastní kůži. Toto neobvyklé pojetí oceňují jak samotní žáci, tak i jejich učitelé, jimž jsou k dispozici také pracovní listy a metodické pokyny,

které mohou využít při práci ve svých hodinách.

Výstava jako výlet plný překážek

Podtitul „Neobvyklý výlet do světa lidí s hendikepem“ zcela přesně vystihuje formu, kterou je výstava prezentována. Návštěvníci jsou zábavnou formou pozváni na skutečný výlet: od přípravy na cestu, přes orientaci v terénu a použití dopravního prostředku, až po zážitky z cest. V expozici proto nechybí například model autobusu nebo temný tunel znesnadňující orientaci.

Výstava je rozdělena do několika etap, věnovaných jak různým úkonům, tak jednotlivým zdravotním znevýhodněním. Návštěvníci si zde osobně vyzkouší, jak se musí hendikepovaní lidé, dospělí i děti, vypořádat s různými životními situacemi, které jsou pro zdravého člověka bezproblémové, ale pro zdravotně znevýhodněné mohou představovat překážku. Na „výletě“, který jim výstava zprostředkuje, se rovněž seznámí se zásadami správné komunikace s hendikepovanými osobami a dozví se, jak jim citlivě, a přitom účinně, nabídnout pomoc.

„Jedna věc je o hendikepech mluvit, ale úplně něco jiného je vyzkoušet si, jaké to je, pohybovat se s nějakým zdravotním znevýhodněním,“ dodává manažerka projektu Vladimíra Tvrdková. „Pro návštěvníky to je zážitek, který si mohou zapamatovat po celý svůj život a díky tomu třeba lépe pomoci zdravotně postiženému člověku v mnoha běžných životních situacích.“

Na ztvárnění výstavy se podíleli přední specialisté na pomoc hendikepovaným lidem. Celou expozici bezplatně zapůjčuje a instaluje Nadace Sirius, která se už více než dvanáct let systematicky věnuje problematice ohrožených a znevýhodněných dětí.

Návštěvy školních skupin je nutné předem objednat na telefonním čísle 461 615 287 resp. 461 611 162 nebo e-mailu kmoskova@rml.cz nebo pokladna@rml.cz. **VSTUP ZDARMA!**

(Vladimíra Tvrdková, manažerka projektu Nadace Sirius, Renata Kmošková, RML)

Výstava

Do Brna široká cesta

Kramářské písně se světskou tematikou

19. leden – 8. květen 2023

„Do Brna široká cesta, pěkně ušlapaná všeka...“ zpívá se v kramářské písni, která dala název výstavě o jarmarečních tiscích z 18. a 19. století pořádané v roce 2021 v Moravském zemském muzeu v Brně. My vám představujeme putovní verzi této výstavy, kterou jsme obohatili o litomyšlské štočky a tisky z produkce zdejší tiskárny. Přijďte se seznámit s jazykovou i grafickou historií těchto drobných tisků a poznat plný rozsah témat, která bavila a zajímala prostý lid předminulého

století. Výstava je bohatě doplněna předměty ze sbírek muzea, které ilustrují životní styl 19. století stejně rozmanitě jako kramářské písně.

Komentované prohlídky s ukázkou tisku na historickém knihařském lisu zapůjčeném z tiskárny H.R.G. spol. s r.o.:

Sobota 18. února 2023 ve 14.00

Středa 15. března 2023 v 15.30

Sobota 15. dubna 2023 ve 14.00

Přednáška *Mord ukrutný* – *Odraz skutečné události v ústních, psaných a tištěných pramenech*

Přednáška PhDr. **Jany Polákové**, Ph. D. z Etnografického ústavu Moravského zemského muzea v Brně proběhne **v úterý 28. března v 17 hodin**.

(Miluše Vopařilová)

Dětská herna

od 28. května 2022

Vážení a milí návštěvníci, zveme Vás a Vaše děti do naší herny. A na co se můžete těšit? Na oblíbené hrací koutky, domeček, dřevěnou stavebnici, výtvarné tvoření pro malé umělce a mnoho dalšího. Na své si přijdou kluci i holčičky. Věříme, že návštěva herny pro Vás bude příjemným zážitkem a relaxací nejen během prohlídky muzea. Těšíme se na Vás!

(Renata Kmošková)

DLOUHODOBÉ PROGRAMY

Expozice

Litomyšl – město kultury a vzdělanosti

Více informací k expozici naleznete zde:

<http://www.rml.cz/cs/muzeum/expozice.html>

Expozice
Litomyšl
– město kultury
a vzdělanosti

Vzdělávací programy

Udělej si vlastní sgrafito – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/sgrafito.html>
Pojďte s námi do muzea – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/pojdte.html>
Prameny poznání – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/prameny.html>
Za starého mocnářství – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mocnarstvi.html>
Jak vzniká mapa – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mapa.html>
Středověké město – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/mesto.html>
Putování do Betléma – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/putovani.html>
Litomyšl jinak – <https://www.rml.cz/cs/vzdelavaci-programy/litomysl-jinak.html>

Permanentky pro školy

Regionální muzeum v Litomyšli nabízí speciální permanentky, které za zcela symbolickou částku umožní celoroční návštěvy muzea školním třídám. Více zde: <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-navstevniky.html>

PUTOVNÍ VÝSTAVY LITOMYŠLSKÉHO MUZEA

Retrogaming

Počátky osobních počítačů u nás

13. leden – 12. březen 2023, Muzeum města Tišnova
18. březen – 25. červen 2023, Muzeum a galerie Hranice

Interaktivní výstava historických počítačů a počítačových her – více zde:

<https://www.rml.cz/cs/novinky/aktualita/retrogaming-pocaty-osobnich-pocitacu-u-nas-2023-01-13>

Krvavý román Josefa Váchala

1. březen – 1. květen 2023, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě

Výstava je věnována nejznámějšímu tisku Josefa Váchala, který vydal v roce 1924 v nákladu 17 exemplářů.

Informace o putovních výstavách nabízených RML naleznete zde:

Čtení pod lavicí – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/cteni-pod-lavici.html>
Retrogaming – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/retrogaming.html>
Zmatené peníze – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/zmatene-penize.html>
Astronomické tradice – <http://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/astronomie.html>
Krvavý román Josefa Váchala – <https://www.portmoneum.cz/portmoneum/putovni-vystavy>
Litomyšl – hlavní město současné české architektury – <https://www.rml.cz/cs/informace/pro-muzea/architektura.html>

Otevírací doba – hlavní budova

Út–Pá: 9.00–12.00, 13.00–17.00

So–Ne: 9.00–17.00

letní prázdniny Út–Ne: 9.00–17.00

Otevírací doba – Rodný byt Bedřicha Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala

duben, říjen: So, Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

květen – září: Út–Ne: 9.00–12.00, 13.00–17.00

Přístup pro handicapované návštěvníky

Hlavní budova muzea je plně bezbariérová včetně toalet (vchod z Jiráskovy ulice).

Rodný byt B. Smetany a Portmoneum – Museum Josefa Váchala nejsou bezbariérové (několik schodů, či převýšení; úzké průchody apod.), přístupné jsou pouze s vlastním asistentem.

Tiskový servis:

Regionální muzeum v Litomyšli, tel: 461 615 287, email: info@rml.cz

Pokud máte zájem o více informací ohledně výstav a projektů, kontaktujte následující pracovníky:

Archeologie – Mgr. Jana Němcová, 739 031 857, nemcova@rml.cz

Portmoneum – Mgr. Hana Klimešová, 777 840 425, klimesova@rml.cz

Lidé odvedle / Lektorované programy – Renata Kmošková, 461 611 162, kmoskova@rml.cz

Do Brna široká cesta – Mgr. Miluše Vopařilová, 461 611 162, voparilova@rml.cz

Retrogaming / Zmatené peníze / Čtení pod lavicí – Mgr. Petr Chaloupka, 605 508 753, chaloupka@rml.cz

Astronomické tradice – PhDr. Martin Boštík, 461 614 626, bostik@rml.cz

Kde pracovníci muzea sídlí?

V hlavní budově (Jiráskova 9) a v budově zámeckého pivovaru v Litomyšli (Jiráskova 133), část B, vstup z ulice Jiráskova.

Pro badatele:

Badatelna je otevřena v pracovních dnech po předchozí domluvě s jednotlivými kurátory.

Změna programu vyhrazena!